

Hana Čápková

Košíkaření z papíru

NETRADIČNÍ MATERIÁL,
ORIGINÁLNÍ VÝROBKY

Košíkaření z papíru

netradiční materiál,
originální výrobky

Hana Čápová

Cpress
Brno
2012

Tato kniha je určena všem, kteří se chtějí naučit něco nového a hezkého. Věřím, že se vám budou nápady a návody líbit a že kniha poslouží také jako inspirace k další tvořivé práci. Přeji vám hezké čtení a příjemnou zábavu při výrobě košíků.

Hanča

*Touto cestou bych chtěla také poděkovat „motalinkám“,
které byly tak hodné a poskytly pro knihu fotografie svých výrobků:*

Agátka – Žaneta Seidlová

Klaja – Jana Klausnerová

Ivanika – Ivana Krásná

*A nakonec ještě velké poděkování mé rodině, bez jejíž pomoci by kniha nikdy nevznikla.
Ještě jednou všem děkuji!*

Košíkaření z papíru

netradiční materiál, originální výrobky

Hana Čápková

Fotografie: Hana Čápková

Jazyková korektura: Jana Otevřelová

Odpovědný redaktor: Dalibor Kumr

Vnitřní úprava, sazba a obal: Karel Hána

Technický redaktor: Radek Střecha

Objednávky knih:

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN 978–80–264–0128–5

Vydalo nakladatelství CPress v Brně roku 2012 ve společnosti Albatros Media a. s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4.
Číslo publikace 16594.

© Albatros Media a. s. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

 ALBATROS MEDIA a.s.

OBSAH

ÚVOD	6
MATERIÁL A JEHO PŘÍPRAVA	8
Ruličky – skládání novin	8
Motání ruliček	9
Moření ruliček	11

PRACOVNÍ POSTUPY A TECHNIKY PLETENÍ 12

Jednoduché pevné dno pro košík s ubrouskovou technikou (decoupage, dekupáž)	12
Pokládání osnovních ruliček na kulatý podklad	14
Jak poskládat osnovu ruliček u hranatých košíků, aby nám vznikly pevné rohy	15
Napojování ruliček	16
Jednoduchý začátek pletení	17
Opletek jednou ruličkou	18
Opletek dvěma ruličkami	19
Opletek třemi	20
Opletek čtyřmi – zakrytí dna	22
Řetízková vazba – šipky	24
Šachovnicový vzor	26
Keprová vazba	27
Hřebenová vazba	28
Diamantová vazba – křížky	29
Copánkový vzor	31
Točené pletení	33
Návod na jednoduché pletené dno	38
Návod na japonské dno	41
Návod na pletené dno – dvojitý kříž	44
Návod na oválné pletené dno	47
Návod na hvězdicové dno nebo víko	49
Jednoduchá uzavírka	51
Krycí uzavírka	53
Dvoubarevná uzavírka	55
Copánková uzavírka	57

PROJEKTY 61

Obal na malý květináč 13 × 13 × 12 cm	61
Kulatá ošatka s korálky, průměr 32 cm, výška 13 cm	63
Hranatý košík na prádlo – 24 × 32 × 18 cm	65
Kulatá ošatka na ovoce, průměr – dno 17 cm, vršek 28 cm	66
Oválná ošatka – dvojitá osnova, rozměr 36 × 27 × 13 cm	68
Stojan na deštníky, průměr 16 cm, výška 50 cm	70
Buclák – průměr základny je 13 cm	72
Vánoční dekorace na dveře – průměr 25 cm	74
Velký hranatý koš na prádlo, rozměry 45 × 33 × 75 cm	75
Koš na prádlo kulatý, průměr 40 cm, výška 70 cm	77

PRO INSPIRACI ANEB CO VŠECHNO LZE VYTVOŘIT Z NOVIN 79

O AUTORCE 96

ÚVOD

Lidé odedávna používali papír nejen při výrobě knih a písemností, ale také různých skládaček a ozdob – ať už v podobě květin, či třeba různých krabiček. Někdo zase tvoří makety měst nebo hradů. Je toho spousta, co se dá z papíru vytvořit, a já vám jedno takové tvoření přiblížím.

Každý den přicházíme do styku s novinami, proč je tedy nerecyklovat jinak, než je dát do sběru? Ukážu vám, jak lze zužitkovat noviny a uplést z nich něco pěkného a užitečného přesně podle vašich představ, ať už jde o koše na prádlo, malé košíky, obaly na květináče, truhlíky nebo jakékoliv dekorační předměty. Můžete je zdobit korálky nebo mašlemi, a aby ladily a zpříjemnily váš domov, lze je lakovat a namalovat různými barvami.

Pletení košíků z papíru může při troše trpělivosti zvládnout každý, a pokud jste zdělili po rodičích alespoň špetku talentu na ruční práce tak jako já, máte vyhráno! Můj tatínek umí nejen krásně malovat, ale dokáže z kousku dřeva vykouzlit nádherný přívěšek nebo dokonce plastiku, a maminka zase pod jehlou šicího stroje promění kus látky v jakékoliv šaty, ať už večerní či svatební, anebo dokonce v kyjovský kroj. Tak jako moji rodiče i já se snažím dělat svými dílky radost okolí a velice ráda se s vámi o moje zkušenosti podělím.

Dárkový koš
k narozeninám

Buclák

Miska na ovoce

Jakmile si lépe osvojíte techniku, určitě se pustíte i do takových věcí, jako je dekorační kočárek nebo velký koš na prádlo.

Dekorace – kočárek

Velký koš na prádlo

MATERIÁL A JEHO PŘÍPRAVA

Ruličky – skládání novin

Nejdříve si musíme nachystat papírové ruličky, které tvoří základ veškerého pletení z papíru.

Potřeby:

novinový papír

tuhé lepidlo na papír – tyčinka (já osobně používám lepidlo TESCO, po namoření se ruličky nerozlepí)

nůžky

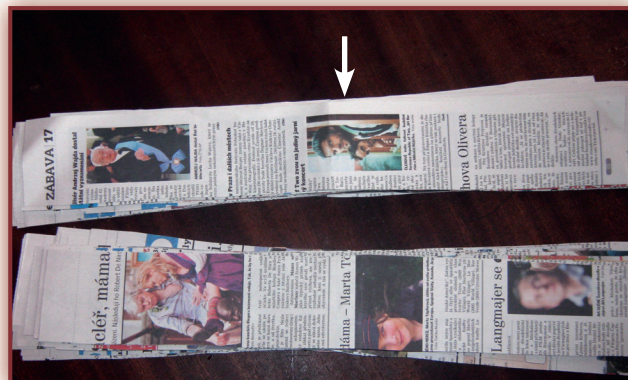
dřevěná špejle

1 Pokud máme vše přichystáno, můžeme začít skládat noviny. Vezmeme celou dvojstránku novin a přeložíme ji na polovinu a potom na čtvrtinu.

2 Takto složené noviny vezmeme a ustříhneme delší okraje. Tím vznikne osm proužků, které jsou nachystány na motání ruliček.

Těchto osm proužků se rozdělí na čtyři proužky bez bílých okrajů a čtyři proužky s bílým okrajem, jak je vyznačeno šipkou na fotografii. Bílé okraje jsou důležité – při motání z nich vzniknou bílé ruličky.

Motání ruliček

Motání ruliček je základem celého pletení. Motání je důležité dobře utahovat, aby se ruličky nerozjížděly a držely velikost. Použití novin je výhodné, protože můžeme namotat ruličky v délce až 45 cm. Průměr se pohybuje kolem 3–4 mm, což umožňuje používat na zdobení košíků dřevěné korálky.

Korálky lze zakoupit v obchodech či v e-shopech specializovaných na pedig. K dostání jsou barvené i nebarvené; u nebarvených můžete konečné barevné provedení zvolit podle vlastního vkusu.

1 Nachystáme si nastříhané proužky z novin a rozdělíme je na proužky s bílým okrajem a bez něj. Proužek položíme na stůl, na jeho roh přiložíme dřevěnou špejli v úhlu asi 45° a můžeme začít namotávat.

2 Pokud se dostaneme při motání na konec špejle, špejli povytáhneme a pokračujeme v motání, dokud nám nezůstane pouze malý roh novin. Tento „rožek“ natřeme tuhým lepidlem na papír a domotáme celou ruličku. Stejně pokračujeme i s ostatními nastříhanými proužky.

Nezapomeňte kontrolovat bílé kraje proužků. Když chcete namotat bílé ruličky, musíte mít vždy bílý okraj nahoře. Takto namotané bílé ruličky můžete potom mořit na světlé barvy a máte jistotu, že nebudou vidět tištěná písmenka. Na bílé nebo světlé ruličky můžete po upletení košíku malovat i různé ornamenty nebo obrázky. Správně namotaná rulička by měla být na jedné straně širší a na koncové straně zúžená do špičky. Toto zúžení nám pomůže při pletení, až budeme ruličky napojovat.

Potíštěné ruličky (bez bílého okraje) moříme většinou na tmavou barvu a používáme hlavně na osnovní ruličky.

Moření ruliček

Namotané ruličky můžeme nechat neobarvené nebo je lze barevně upravit. Na barvení ruliček používáme většinou lihová či prášková mořidla na dřevo, která se mohou ředit vodou. V dnešní době nabízí trh velkou škálu barev, případně si můžete barvy míchat i sami. Tím lze docílit odstínů podle vlastních představ – např. takových, jež vám budou ladit s nábytkem či koupelnou.

Nejdříve upravíme PET láhev pro namáčení ruliček – uřízneme vršek, aby se zvětšilo hrdlo. Poté láhev naplníme přibližně do $\frac{3}{4}$ mořidlem, vezmeme zhruba 50 ruliček naráz, namočíme do mořidla z jedné strany a ihned vytáhneme, otočíme a znovu namočíme. Ruličky položíme na podložku a necháme uschnout.

Potřeby:

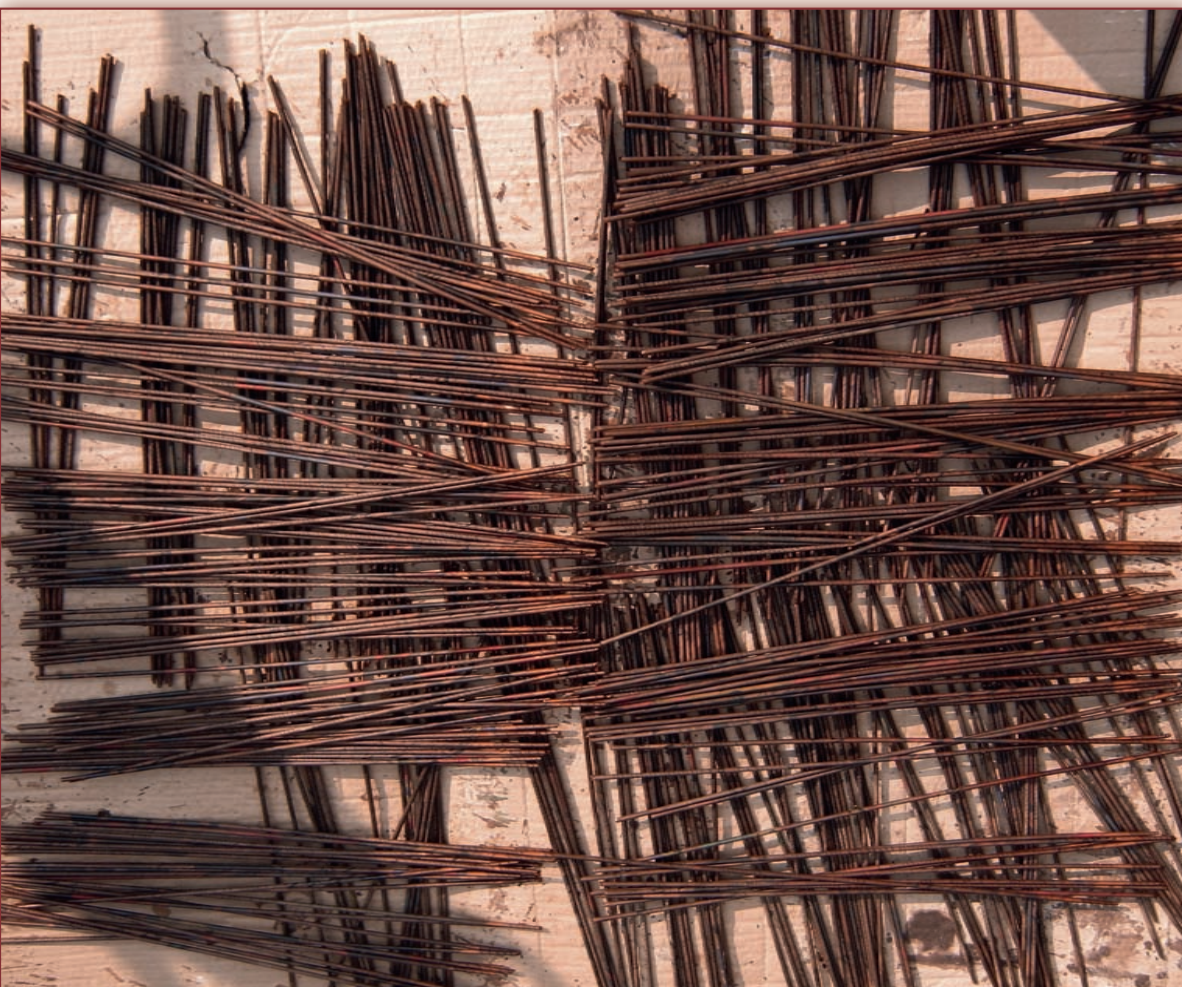
namotané ruličky

mořidlo na dřevo

gumové rukavice

PET láhev

podložka na sušení ruliček

PRACOVNÍ POSTUPY A TECHNIKY PLETENÍ

Jednoduché pevné dno pro košík s ubrouskovou technikou (decoupage, dekupáž)

Potřeby:

tvrdý karton

nůžky

vodou ředitelná barva

lepidlo na ubrouskovou techniku

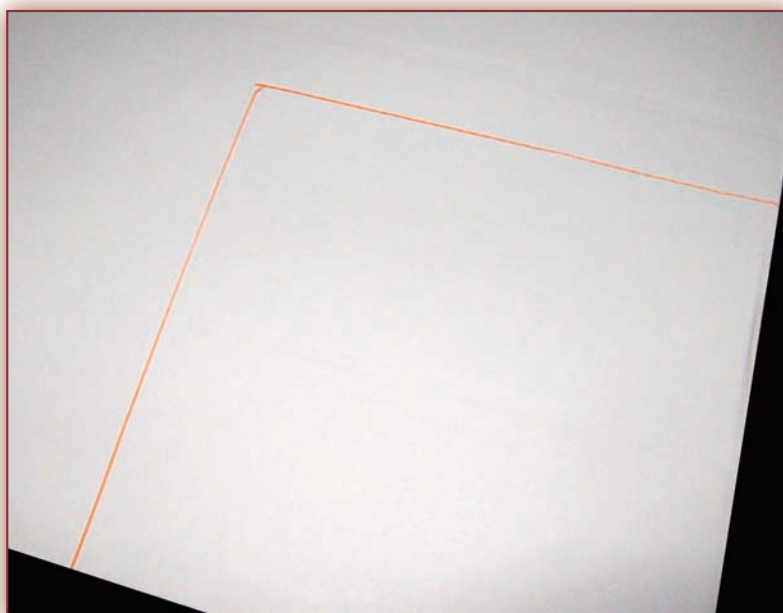
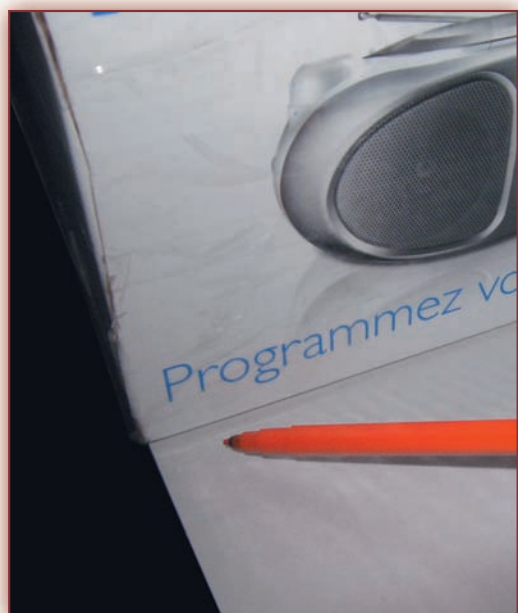
ubrousek

pečicí papír

stará žehlička

lepidlo na papír

Nejprve si nachystáme předmět, podle kterého budeme košík vyrábět: může to být třeba krabička, obal od barvy či květináč. Pro začátek doporučuji nějakou jednoduchou krabičku.

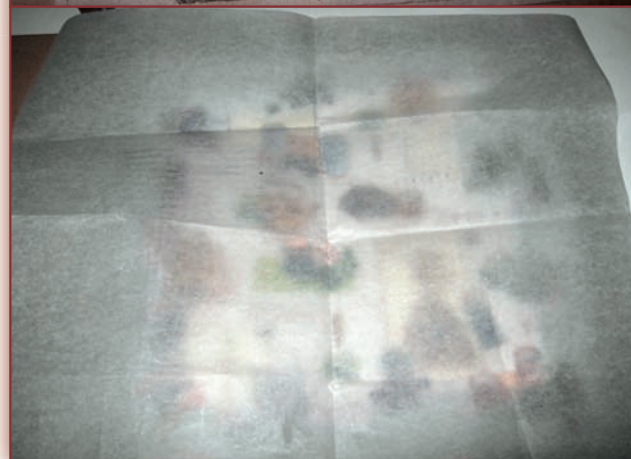
1 Nachystáme si pevný karton a dno obalu na něho obkreslíme. Nezapomeňte, že musíte mít vždy dva kartony, které potom budete lepit k sobě.

2 Oba díly vystříháme. Pokud nemáte bílý karton, je potřeba jeden kus natřít na bílo (ten použijeme na ubrouskovou techniku) a druhý karton natřít z jedné strany třeba hnědou barvou – bude to spodní část dna.

3 Nachystáme si bílý karton, z jedné strany nanese-me lepidlo pro ubrouskovou techniku (stačí slabá vrstva) a necháme zhruba 15 minut zaschnout. Než lepidlo zaschne, vezmeme ubrousek, který jsme si vybrali jako dekoraci (bude to vnitřní dno košíku), a oddělíme opatrně dvě nepotištěné vrstvy.

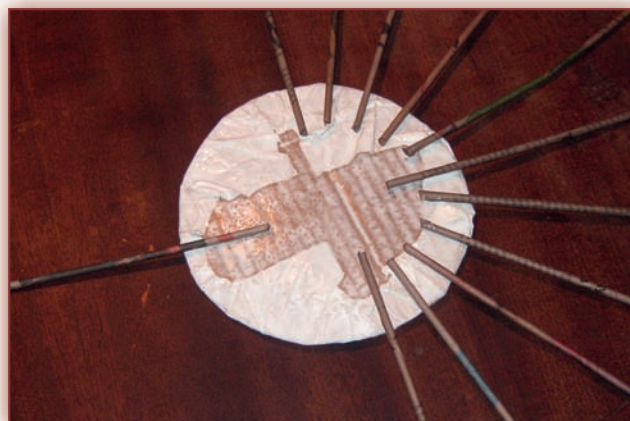

4 Poté, co lepidlo zaschne, přiložíme vrchní, potištěnou vrstvu ubrousku a překryjeme ji pečicím papírem.

5 Nahřejeme žehličku na nejnižší stupeň a přes pečící papír ubrousek opatrně přežehlíme. Ubrousek po přežehlení pěkně drží; přečnávající část odstříháme nebo zahneme dolů a přilepíme. Nyní máme nachystány obě části dna a můžeme pokračovat.

Pokládání osnovních ruliček na kulatý podklad

1 Vezmeme spodní část dna a položíme ho nabarvenou částí dolů. Naneseme lepidlo a můžeme pokládat ruličky. Zpočátku můžete 2cm vzdálenosti mezi ruličkami počtivě měřit, ale rozestupy dostanete rychle „do oka“ a pravítko už nebudete potřebovat.

Pozor! Je dobré si předem rozmyslet, jaký vzor pletení budete vytvářet. Záleží totiž na počtu osnovních ruliček.

2 Jakmile máme ruličky poskládané, vezmeme horní část dna a přiložíme.

3 Pořádně přitlačíme a dokola zakolíčujeme, aby obě části dobře držely.

Tento základ pro košík necháme zhruba dvě hodiny zaschnout (záleží na druhu lepidla) a můžeme začít tvořit.

Jak poskládat osnovu ruliček u hranatých košíků, aby nám vznikly pevné rohy

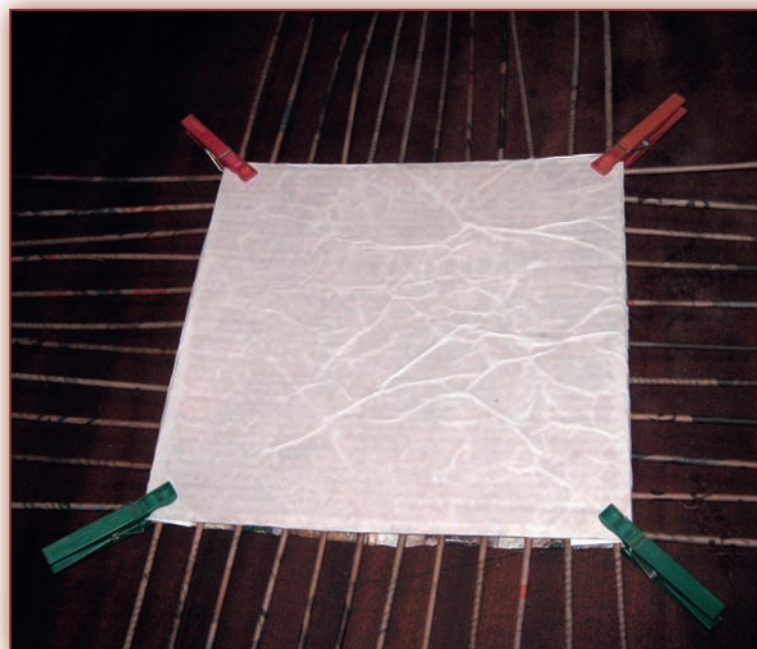
1 Opět si nachystáme dva kousky kartonu a postupujeme stejně jako v předešlé kapitole. Odměříme si vzdálenosti a naskládáme ruličky.

2 Toto je základ na malou krabičku, ale na ukázkou rohů postačí. Když máme ruličky nachystány, začneme dělat rohové osnovy.

Jak vidíte na fotce, ruličky jsou překřížené až úplně na kraji. Já je pro jistotu ještě navíc namáčím do lepidla, abych měla jistotu, že po přiložení druhé poloviny kartonu nezmění tvar osnovy.

Ruličky je důležité pořádně překřížit mj. proto, že při rovnání osnovy pro pletení by se mohla rulička vytáhnout a museli bychom ji pracně vkládat zpět do osnovy. Když se vám přesto tato „nehoda“ stane, je potřeba ruličku pořádně namočit do lepidla, opatrně rozevřít místo, odkud vyklouzla, a vložit ji zpět. Nezapomeňte, že musíte osnovu opět nechat zaschnout. Pokud to neuděláte, opravená rulička znovu vyklouzne.

3 Při kolíčkování chytněte nejprve rohy a potom zbytek ruliček, stejně jako u kulatého podkladu. Tak budete mít jistotu, že budou osnovní ruličky dobře držet. Opět necháme pořádně zaschnout.

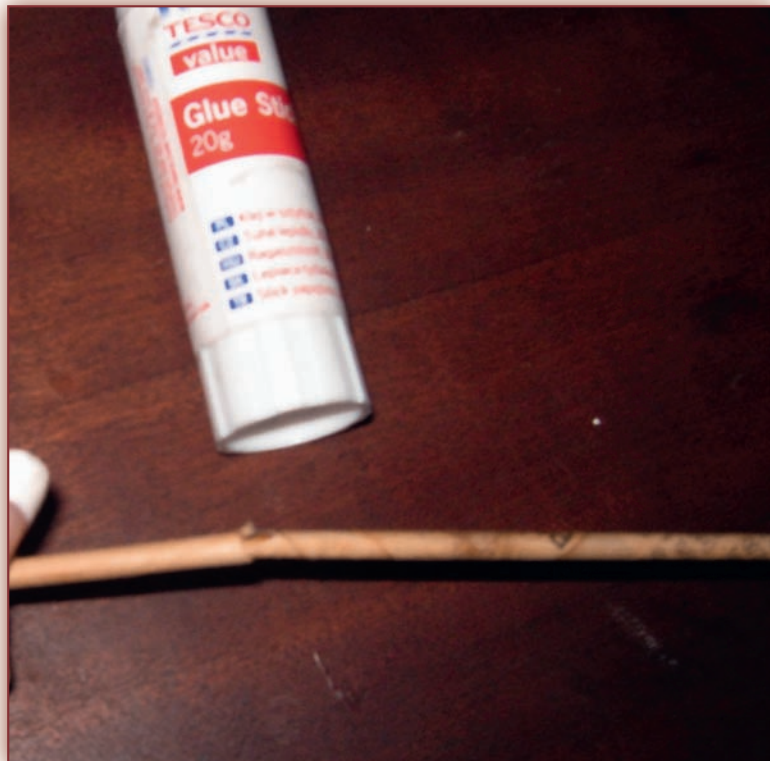
Tato dna jsou velice oblíbená u různých košíků. Můžete si připravit jakýkoliv tvar a ozdobit ho různými motivy. Já osobně jim dávám přednost před pletenými dny. Pletená dna jsou sice krásná, ale také pracnější. Ukážeme si je později, až zvládnete základní techniku pletení.

Napojování ruliček

Dříve než začneme se vzory, naučíme se napojování ruliček, které je velmi důležité pro vzhled celého vzoru.

1 Užší kraj ruličky sestříháme do špičky (doporučuji použít nůžky na nehty).

3 Vezmeme druhou ruličku a do jejího širšího konce vsuneme ustříženou špičku první ruličky. Jelikož jsou ruličky po namotání kónické, tak do sebe dobře zapadnou a drží.

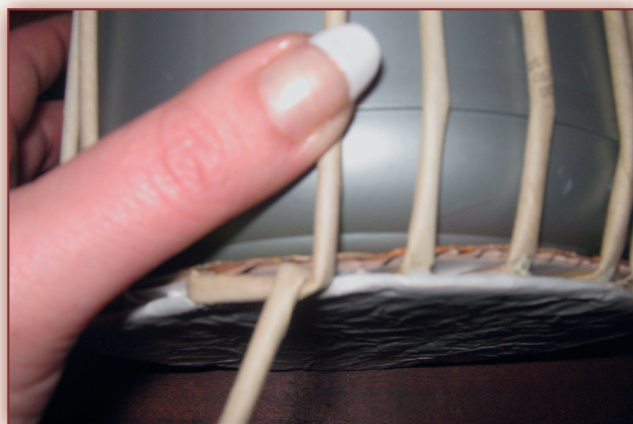
2 Ustříženou špičku ruličky důkladně potřeme lepidlem.

Jednoduchý začátek pletení

Tento začátek používáme, když nám nezáleží na tom, zda je vidět spodní část kartonu, a dále u košíků s pleteným dnem.

1 Nachystáme si základ košíku, což je karton s osnovními ruličkami. Vezmeme první ruličku a dáme ji směrem dolů.

4 Vespod tedy zbývá druhá osnovní rulička.

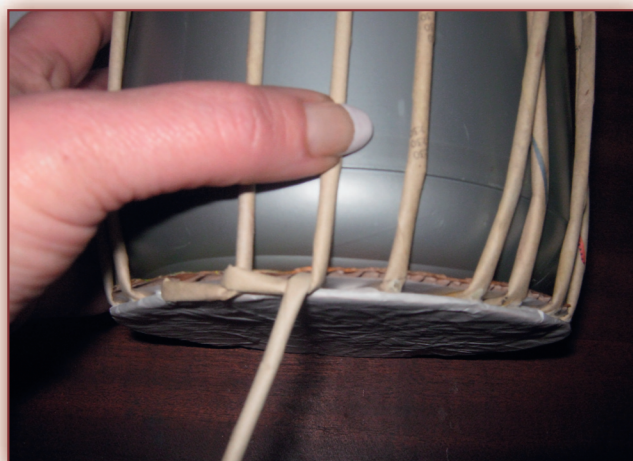
2 První ruličku vedeme zespodu ke druhé ruličce.

5 Druhou ruličku vezmeme a vedeme ji spodem pod třetí ruličku. Tu opět stočíme dospodu.

3 Druhou ruličku vedeme přes první směrem dolů a první ruličku vytočíme směrem nahoru zpět do osnovy.

6 Druhou ruličku vedeme směrem nahoru do osnovy. Třetí ruličku opět vedeme spodem pod další ruličku.

7 Takto pokračujeme, až se vrátíme k první ruličce. Poslední ruličku vedeme opět dospodu a protáhneme ji pod první ruličkou směrem do osnovy.

8 Takto dokončíme základ pro pletení a můžeme začít dělat různé vzory. Tento postup je opravdu jednoduchý a doporučuji ho všem, kteří začínají, případně i dětem, jež chtějí rychle uplést svůj první košík.

Opletek jednou ruličkou

Je to velice jednoduchý a rychlý vzor pletení; počet osnovních ruliček musí být lichý.

1 Upleteme základ a pokračujeme jednou ruličkou. Ruličku vedeme střídavě jednou za osnovou a podruhé před osnovou. Takto pleteme až do požadované výšky košíku.

2 Tady je ukázka jednoho hotového košíčku. Osnovní ruličky jsou jiné barvy, abyste poznali vedení ruličky před a za osnovou. Záleží jen na vás, jaké barvy zvolíte.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.